jõuab aasta algul lõpule Singapuri merebaasi väljaehitamine, mis aitab kindlustada Briti domineerivat seisukohta Idas.

Piduriks Jaapani tormamisele on samuti see, et ta peab pidama suurt armeed reservis Venemaa vastu, kellega Jaapanil on pidevalt hõõrumisi. Näit. juulikuus märgatakse Vene vägesid Tsang-Ku-Fengi küngastel, mis valitsevad Jaapani-Korea sadamat Rašini. Jaapan väidab mäe kuuluvat Mandžukuo piiresse ja laseb oma üksustel venelased nende positsioonidelt välja lüüa. 10 päeva vältab täielik sõjategevus kõigi vahenditega. Kumbki pool aga ei ole võimeline sõjaks kahel rindel korraga (Venemaa peal lasub parajasti Tšehhi abistamise kohustus) ja seetõttu pääseb maksma diplomaatide kokkuleppetahe. Väed vaikivad ja segakomisjon asub määrama piirijoont. Aasta lõpul loob uue kokkupõrkevõimaluse kalapüügitsoonide küsimus Kaug-Ida rannikuvetes, sest Vene ei ole nõus Jaapanile seniseid kontsessioone pikendama.

Eesti ja Läänemereriigid.

Balti mere ümbruse riikidest tuli möödunud ärevaal aastal kõige rohkem sündmusi üle elada Leedul. Nimelt Vilno suhtes oli Leedu sunnitud oma poliitikas tegema suuri järeleandmisi, kaotades nii rahvusliku propaganda peatoe. Naaber Poola võtab varsti pärast Austria anšlussi omaks aktiivsed meetodid. Aluseks võttes piirivahejuhtumit, milles saab surma Poola sõdur, saadab ta Leedule (muide, see toimub mõlema riigi saadikute kaudu T a l l i n n a s) ultimaatumi, milles nõutakse kohest normaalsete diplomaatiliste suhete ja normaalse piiriliikluse jaluleseadmist. Seni oli selline katkestatud kuni Vilno-probleemi lahendamiseni Leedu poolt. Silmas pidades Poola relvalist ülekaalu toimib Leedu nii, nagu nõutud. Klaipedas ihkavad pärast Sudeedi sündmusi Klaipeda sakslasedki „tagasi koju“ või vähemalt suuremaid õigusi ja tegevusvabadust. Klaipeda valimis-

Eesti kroonika 1938, lk. 21